

SZILÁGYOSMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyiltér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, március hó 25-ikétől, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, március 25.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. A Strypa mentén, Burkanovtól északkeletre, honvédsztagok egy erős orosz támadás visszaverése után behatoltak az ellenség árkaiba és szétrombolták a védműveket. Egyébként nincs nevezetes esemény.

Olasz és délkeleti hadszíntér. A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Berlin, március 25.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: A helyzeten tegnap óta lényeges változás nem állott be. A Maas-területen különösen élénk tűzvérségi tűz volt, amelynek folyamán Verdun az ágyutűztől lángba borult.

Keleti hadszíntér: Jakobstadtól nyugatra az oroszok friss szibériai csapatok harcbevételére és erős tűzvérségi előkészítés után, ismét támadtak, támadásuk azonban súlyos veszteségeik mellett összeomlott. Kisebb előretöréseiket Jakobstadtól délnyugatra és Dünaburgtól délnyugatra, könnyűszerrel visszautasítottuk. Az ellenségnek Widsytől északra, arcvonalunk ellen éjjel is ismételt összes erőfeszítései szintén teljesen eredménytelenek maradtak. Tovább délre, a Naroc-tó vidékén, az ellenség tegnap ágyúzásra szorítkozott.

Balkán hadszíntér: Újabb repültámadás alkalmával egy ellenséges repülőgép légi harcban a két harc vonal között lezuhant, ahol ágyutűzünk elpusztította.

Budapest, március 26.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. Nincs nevezetesebb esemény. Az orosz jelentésben említett, állítólag a Dnyeszter mellett, Latacznál lefolyt harcok természetesen csak előőrsi csatározások voltak. A Pfanzer-Baltin hadsereg fő állása ellen az oroszok a legutóbbi hetekben egyáltalában nem is kíséreltek meg támadást.

Olasz hadszíntér: Az olasz tűzvérség a doberdói fensikot, a Tella-szakaszt és a tirolai harc vonal egyes hadállásait tűz alatt tartotta. A Plöcken-szorostól keletre csapataink egy olasz állásba benyomultak. A Sugana-völgyben Marternél az ellenség egy támadását utasítottuk vissza.

Délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Berlin, március 26.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Egy Vermellestől északkeletre előző éjjel véghez vitt robbantásunk eredményét sikerült tegnap megállapítani. A robbantási tölcserben fekszik egy ellenséges páncélos megfigyelőhely. Több angol földalatti állás elpusztult. Neuwillénél, Verduntól északkeletre német osztag sikeres robbantás után az ellenséges állásba felderítő ellenséges előretörést hajtott végre és tervszerűen foglyokat is hozva magával, tért vissza. De La Pompelle erőd vidékén, Reimstől

délkeletre megkísérelt francia gáztámadás eredménytelen maradt. Az Argonokban és a Maas területén a tűzvérségi harc helyenként újra nagyon heves lett. A Caillette erődben (Douaumont erődötől délkeletre) lefolyt éjjeli kézi tusák csapatainkra nézve jó eredménnyel folytak le. Cellestől északkeletre a Vogézekben egy terjedelmes robbantással az ellenség magának okozott jelentékeny kárt, — a mi állásunk sértetlen maradt. St. Quentinél egy angol kétfedelű sértetlenül kezünkre került. A Caillette-erődben egy francia repülőgép légi harcban lezuhant és összemorzsosodott.

Keleti hadszíntér: Az oroszoknak sem a jakobstadti hídfőnél, sem Uscieskótól északra nem ismételték meg tegnap támadásaikat, — több, a nap folyamán Dünaburgtól délnyugatra és délre megkísérelt előretörés már messze akadályaink előtt tűzünkben megheiusult. Postavitól északnyugatra fekvő arcvonalunk ellen és a Narocz és Wismiev-tó között az ellenség éjjel nagy erővel, de eredménytelenül és nagy áldozatok mellett újra megkezdte a harcot. Postavitól északkeletre 1 tisztet, 135 főnyi legénységet elfogtunk.

Balkán hadszíntér: Újabb esemény nem történt. Két anyahajóról, amelyeket egy cirkáló raj és egy torpedóromboló kísért, tegnap reggel öt angol vízi repülőgép felszállott, hogy az Észak-Soheszwigben fekvő léghajó telepünket megtámadja. Az idejében értesített védő Sylt szigetén és attól keletre mind a három leszállásra kényszerítette, a benne ülők, négy angol tiszt és egy altiszt fogságunkba estek. Bombákat csak a Hoier-zsillip vidékén dobtak le és kárt nem okoztak.

Budapest, március 27.

Orosz hadszíntér: Nincs ujság.

Olasz hadszíntér: Tegnap az arcvonal több helyén heves harc folyt. A görzi hídfőn, a Podgora magaslat északi része előtti egész ellenséges állást elfoglaltuk. Itt 525 olaszt, köztük 13 tisztet fogtunk el. A tirolai arcvonalon azonban csak mérsékelt tűzvérségi harcok folytak.

Délkeleti hadszíntér: Durazzótól keletre két olasz tábori ágyut találtak löszrel. A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Berlin, március 27.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Az angolok ma reggel nagy kiterjedést robbantásukkal több mint 100 méternyi hosszúságban megrongálták St. Elois melletti állásunkat és veszteséget okoztak az ott levő századnak. A Vermellestől északkeletre és keletre fekvő vidéken aknaharcban sikereink voltak és foglyokat ejtettünk. — Argonokban és a Maas területén a tűzharc csak átmenetileg gyengült.

Keleti hadszíntér: Az oroszok a Hindenburg tábornagy parancsnoksága alatt álló harc vonal ellen a keleti harctéren eddig példátlan ember és löszermennyiség harcbevételével törtek a német vonalakra. Jakobstadtól északnyugatra ennek megfelelő veszteségeket szenvedett anélkül, hogy bármi eredményt érték volna el. — Vekikoje Selonál előcsapataink sikeres harcban 57 oroszot fogtak és két géppuskát zsákmányoltak. Az oroszoknak Postavitól északnyugatra levő állásaink ellen irányuló ismételt erőfeszítései teljesen megheiusultak, miután a Narocz-tó felé három orosz hadtest részeinek több-

szörös erős támadásait visszavertük. Nyugatporoszországi ezredek Mokrzycaárnél ellentámadásba mentek át, hogy visszazerezzék azokat a tűzvérségi megfigyelőhelyeket, amelyeket harc vonalunknak március 20-án történt visszahajlítása alkalmával elvesztettünk. A vitéz csapat feladatát teljes mértékben megoldotta, — eközben, valamint az ellenséges támadások elhárítása alkalmával 21 tisztet és 2140 főnyi legénységet elfogtunk, számos gépfegyvert zsákmányoltunk. Repülünk a dúnaburgi és wilejhaj vasuti állomásokra és a baranovici-minski vonalon levő vasuti építményekre bombákat hajítottak.

Balkán hadszíntér: A helyzet változatlan.

Budapest, március 28.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér. Bojántól északra az oroszok, miután akadályainkat helyenként felrobbantották, ismételt megkísérelték, hogy állásainkba behatoljanak. Az összes támadásokat az ellenség tekintélyes veszteségei mellett vertük vissza. A Strypa torkolatától északkeletre orosz osztagoknak éjszakai előnyomulási kísérlete már az előtérben levő aknáknál alapos hatásán heiusultak meg. A besszarábiai harc vonalon és Olykánál az ellenség tűzvérsége élénkebben tüzel.

Olasz hadszíntér. A görzi hídfőnél a harcok tovább folynak. A doberdói fensik szakaszán is. Mindkét rész tűzvérsége élénk tüzelést kezdett. Olasz részről a Monte San Michele északi lejtőjén és San Martinótól támadásokat kíséreltek meg, melyeket azonban könnyen vertünk vissza. Selztől keletre a harc még folyik. A Plöcken szakaszon is megheiusultak az ellenség összes támadásai. A derék karintiai nyolcadik számú tábori vadászszázalój harc vonala előtt több mint 500 hulla fekszik.

A tirolai harc vonalon a tűzvérségi harcok csak a Judikariákban voltak élénkebbek, mint rendesen.

Délkeleti hadszíntér: Nincs újabb esemény.

Berlin, március 28.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Saint Floitól délre élénk közelharok fejlődnek az angolok által robbantott tölcserk körül és a csatlakozó arcvonalakon. A Maas mindkét oldalán húzódó harc vonal helyzetéről nincs újabb jelenteni való.

Keleti hadszíntér: Oroszok a Postavy mellett álló német csapatok ellen újból friss tömegeket hajtottak előre. A szalzburgi hadtest csapatai az ellenség minden támadásával szemben vitézül kitartanak, — az oldalukon harcoló brandenburgiak, hannoveriek és halleiek előtt az ellenfél igen súlyos veszteségei mellett törtek meg két orosz hadosztálynak Pymast hullámszerűen követő támadásai. Ugyanezen sors érte az oroszoknak éjjel is megismételt kísérleteit, amelyekkel a Mokrzyca mellett elvesztett területet akarták visszahódítani.

Balkán hadszíntér: A Dojrant tó melletti állásaink ellen intézett ellenséges légi támadások viszonzásául tegnap egy német repülőraj Szabniki vidékére hatolt előre és bőségesen bombázta az új kikötőt, petroleum kikötőt, valamint a várostól északra elterülő ellenséges tábor.

MONI GYULA.

1850—1916.

Szilágysomlyó közéletének nagy halottja van.

Moni Gyula szilágysomlyói királyi közjegyző, Szilágysomlyó köztörvényhatóságának, Szilágysomlyó r. t. város képviselőtestületének, a Krasznamegyei Takarékpénztár Egyesület igazgatóságának tagja, a szilágysomlyói országgyűlési képviselő-választókerület függetlenségi és 48-as pártjának elnöke nincs többé.

Az egész vármegye osztatlan közbecsülését többszörösen kiérdemelt nagy szellemű és ritka erős testszervezetű férfit megtörte a világháborún s a magyar haza sorsán töprengő hazafias aggodalom és két derék fiának elvesztése. Egyik fia Andor, a József kir. herceg uradalmában volt gazdasági intéző, tartalékos hadnagy az oroszok ellen egy általa vezetett roham közben golyótól találva hősi halált halt, — másik fia Gyula, zilahi kir. törvényszéki jegyző, szintén tartalékos hadnagy, ugyancsak az orosz harctéren harcolva, mint súlyosan sebesült hadifogságba jutott. Ezek a szomorú, vigasztalhatatlan események megrongálták a szívós természetű férfi erejét és már hónapok óta megrendült egészségi állapota szemlátomást mind aggasztóbb tünetekkel figyelmeztette környezetét arra, hogy közeledik a vég. Dacára gyengülő testi erejének, hivatalos teendői elvégzésében elképzelhetetlen vasakatartó és szorgalmat fejtett ki. Csak kedden maradt ágyban. De aztán nem is kelt fel többé. Pénteken reggel már lázas álomba merült és aznap este fél tizenegy órakor csendesen örök álmra szenderült.

Halála nagy veszteség vármegyénk és városunk közéletére. Benne egy puritán, egyenes jellemű, nagy tudású, széles látókörű, kötelességtudó férfit veszítettünk, kinek halála, különösen vármegyénk közéletében, nagy, igen nagy űrt hagyott maga után.

A „Szilágysomlyó“-nak éveken át belső munkatársa volt s annak idején politikai vezércikkei mindig valóságos szenzációszámba mentek, azok nagy részét legjelesebb fővárosi lapjaink is átvették.

Született Szilágysomlyóban 1850. január 12-én. Iskoláit a zilahi Wesselényi ref. kollégiumban, majd az eperjesi jogakadémián végezte. Életpályáját Budapesten és Zilahon végzett gyakornokság után Szilágysomlyóba, szülővárosában ügyvédkedéssel kezdte. Később mint erős függetlenségi pártit, Ilyésfalvi Papp Györggyel szemben a szilágysomlyói választókerületben országgyűlési képviselővé választották és mint az 1848-as függetlenségi párt tagja, több éven keresztül képviselte a kerületet. Majd báró Wesselényi Miklós főispánja idején Szilágysomlyó tiszti főügyészevé választották, mely állást közbecsülésben éveken át töltötte be. Innen nevezték ki Szilágysomlyóba, — később Székelyhidra, királyi közjegyzővé.

A függetlenségi eszméknek kitartó, bátor harcosa s mint ilyen, a szilágysomlyói választókerület függetlenségi pártjának feljethetetlen energiájú munkás elnöke volt egész haláláig.

Temetése hétfőn nagy közönség részvételével ment végbe. A háznál Zsigmond Károly lelkész mondott feletle, a református szertartásnak megfelelő szép imát és megható halotti beszédet. A sirnál pedig az országos függetlenségi és 48-as párt nevében Józsa Gyula ny. ref. lelkész, a lapunk más helyén közölt megható szép beszéddel búcsúztatta el.

Koporsóját szebbnél szebb koszorúk borították, melyek közül következő feliratokat tudtuk följegyezni:

„Drága Gyulának — Berta“, — „Édes apámnak — Lenke“, — „dr. Nádudvary — a felejthetetlen szomszédnak“, — „Tisztelettel — Osztrák-magyar bank“, — „Felejthetetlen barátjának — Bölöni Sándor“, — „Kedves jó apáknak — Imre, Gyula“, — „Szeretett apáknak — Ernő, Erzsébet és gyermekei“, — „Gyulának — Sándor, Emma és gyermekei“, — „Felejthetetlen jó barátjának —

Klotild és Zsiga“, — „Az öreg kurucnak — A szilágysomlyói 48-as függetlenségi párt“, — „Moni Gyulának utolsó üdvözlését — Gazda Ferenc és gyermekei“, — „Szeretett Gyulának — Pista, Paulin és gyermekei“, — „Moni Gyula igazgatósági tagnak — a Krasznamegyei Takarékpénztár Egyesület“.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Alulírottak fájdalomtelt szívvel tudatjuk, hogy a szerető férj, gondos apa, nagyapa Moni Gyula kir. közjegyző, Szilágysomlyó törv. hat. bizottságának és Szilágysomlyó város képviselőtestületének tagja, a szilágysomlyói 1848-as függetlenségi pártnak elnöke, volt országgyűlési képviselő, stb., eredményes és áldásdus életének 66-ik évében rövid szenvedés után, március hó 24-én éjjel 1/211 órakor csendesen kiszenderült. Földi maradványai március hó 27-én délután 3 órakor Szilágysomlyón, a ref. egyház szertartása után fognak az anyaföldnek átadni. Legyen emléke áldott, pihenése csendes! Szilágysomlyó, 1916. március 25. Özv. Moni Gyuláné szül. Weisz Berta, neje. Moni Imre, Moni Erzsébet férj. Kerekes Ernőné, Moni Gyula, Moni Lenke, gyermekei. Kerekes Erzsébet, Ernő, György, unokái. Gazda Ferenc és gyermekei, Kaizler Sándor, neje és gyermekei, Török István, neje és gyermekei, Breuer Zsigmond, neje és gyermekei, Sipos Péter és gyermekei, Horváth Gyula és neje, Pálkás Endre, neje és gyermekei, özv. Horváth Józsefné, Horváth Béla és neje, sógorai és sógornői.“

Ezenkívül a Krasznamegyei Takarékpénztár Egyesület, valamint a szilágysomlyói választókerület 48-as függetlenségi pártja is külön gyászjelentést bocsátott ki.

KÜLÖNFÉLÉK.

Moni Gyula sirja felett

az orsz. függetlenségi 48-as párt megbízásából

B. Józsa Gyula, a szilágysomlyói függetlenségi és 48-as párt díszelnöke.

A mértékfeletti emberhullámok jelenvaló rettenetes napjaiban még nagyobbitják a nemzet közelszegényedését azon nem ritka esetek is, a mikor egy-egy drága emberfelünkhöz „ágyban, párnák közt“ suhint hozzá a könnyörtelen kaszás. Mint a hogy csodásan temérdek nemely esztendőben a maguk után sötétet hagyó fényes csillagok hullása, úgy szám felett hullnak, hulledogálnak „legjobbaink“ nemcsak a háborús halál, hanem a küzdelmes élet csatamezőin is.

Akit ezen lelket megrázóan tátongó sirűreg mélyébe fájdalmasan bocsátunk el, szintén egy volt „legjobbaink“ közül. Drága kincs, melynek elvesztése a köznek óriási kár.

Oh mert nemcsak családjának tagjaiért verjétekezett homlokot egy hosszú életen át és sirt (az utóbbi napokban) ölt golyó és és rabbá tevő bilincs miatt vérvörönyt, — hanem szülőfalváért, vármegyéjéért, egyházáért és — főként — hazájáért virrasztott át sok álmatlan éjszakát és áldozott sok-sok jelentős munkában átitazott nappalt.

Különösen hazájáért égett szüntelen, mint a soha ki nem alvó Vesztaláng. Főtételeül fogadta a bölcs mondását: „A haza minden előtt!“

Mint egy eleven szén, égette nyughatatlan lelkét a vágy: „boldoggá tenni a magyart!“ E célt pedig a történelem igaz példáiból átitasodva csak egyképen látta megvalósíthatónak: az ország teljes függetlenné tétele által a 48-as eszmék alapján.

Ezért vallottuk őt mi, az országos 48-as párt őt egyik legderekabb elvtársunknak. A politikai viharzások idején mindig számíthattunk rá. És benne soha sem csalódtunk. Ő mindig helyt állott.

Ezért volt ő nekünk drága kincs. Ezért fáj, nagyon fáj nekünk az ő elvesztése.

Ezért küldi igénytelenségem által az orsz.

függetlenségi 48-as párt a legnagyobb elismerés pálmáját és a legőszintébb gyász ciprusát. Ezért küldi a szív keservéből fakadt búcsúszót:

Moni Gyula drága elvtársunk, Isten veled! Emlékeztetted legyen áldott! Haló porréseidnek pihenése a sir örök éjszakájában legyen csendes! És ha arról álmodol, a mi életednek leg-szentebb célja volt, — úgy álmoldj, hogy valóra váljon:

Oly sok ádáz vihartól való veretetés után legyen végre szabadságban, függetlenségben boldog a magyar!

Amen!

Isten veled!

— Használjunk hadisegély-bélyegeket!

— Halálozás. Dr. Pap Emil krasznai gyakorló ügyvéd életének 40-ik évében március hó 25-én hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát gyászolja özv. dr. Pap Emilné sz. Hongye Helén neje és egyetlen kis fia.

— Az Orsz. Kath. Népszövetség helyi szervezetének március hó 26-án d. u. 1/26 órakor volt a harmadik közművelődési előadása, amelyen több jól sikerült zongora- és énekeszám keretében igen érdekes előadást tartott főgimnáziumunk agilis tanára, Magyar Kálmán, a villamos áram indukáló hatásáról, a Röntgen-sugarakról és ezek gyakorlati alkalmazásáról. Előadását a jövő vasárnap még folytatni fogja, amiért is az előbbi műsor módosulást szenved. A következő közművelődési előadás április hó 2-án lesz, műsora a következő: 1) Lázár Elemér és Kálmán Andor: Odahaza. Zongorakiséret mellett éneklő Nádudvary Vilike urleány. 2) Elektromos rezgések. Tesla-féle kísérlet. Előadja: Magyar Kálmán főgimnáziumi tanár.

— Kitüntetés. Klein Lajos népfölkelő a harctéren szerzett érdemei elismerésül a dandárparancsnokság a harmadosztályú vitézségi éremmel tüntette ki.

— Háborús rendeletek. A pénzügyminiszter a közszükséglet kielégítésének biztosítása érdekében a fogyasztási adó alá eső szesz-főzdekből, szeszfinomító szabadraktárakban és egyéb szabadraktárakban 1916. évi március 1-én készletben levő, valamint a fogyasztási adó alá eső szesz-főzdekből 1916. évi március 1-től termelendő szeszmenyisíget zár alá helyezheti. A zár hatálya az, hogy a birtokos a zár alá vett készlettel nem rendelkezhetik, hanem köteles azt saját veszélyére a zár tartama alatt megőrizni és gondozni. A miniszterium ezen rendelete alapján a pénzügyminiszter 28,000—1916. számú rendeletével a március hó 1-én készletben levő, illetőleg a március hóban termelendő szeszmenyisíget fele erejéig zár alá is helyezte. — A honvédelmi miniszternek 3056—1916. számú rendelete értelmében a harctéren elesett, vagy tábori egészségügyi intézkedésben elhalt katonai egyének kiadása és átvétele iránt a kérvényeket katonaelegyeneknek előjáró parancsnokságukhoz, polgári feleknek a tartózkodási helyükre nézve illetékes közigazgatási hatóságokhoz kell benyújtani. A kérvénynek következőket kell tartalmaznia: a folyamodó nevét és lakóhelyét, az elhaltak nevét, foglalkozását, csapatotestét, a folyamodóhoz való rokoni viszonyát, az elhalálozás nemét, helyét és idejét, továbbá határozott megjelölését a sir jelenlegi és szándékban vett helyének, annak a személynek nevét és lakóhelyét, a kinek a kiadás alkalmával az azonoság megállapítása céljából jelen kell lennie. Ausztriában a kiütéses hagymában, himlőben, ázsiai kolerában, vagy pestisben, Magyarországon az említett betegségeken kívül még a vörhenyben és dipterában elhaltak hulláinak kiadása is csak az elhalálozás után egy év múlva engedhető meg.

— Koszorúmegváltás. Schwarcz Mór kereskedő, néhai Moni Gyula koszorúja megváltása címén 20 koronát adományozott a városi kórház alapja javára.

— A hadisegélyző bélyegek és ügynők. A Hadszegélyző Hivatal az ügynői visszaélések minél hathatósabb megelőzésére az összes polgármesterekhez, főszolgabírákhoz és községi jegyzőkhöz részletes tájékoztatót küld.

dött, melyben leszögezi, hogy ügynököket a saját kiadványai terjesztésében nem foglalkoztat. Fölhívja a figyelmet a hadsegélyző jótékonyági bélyegekre, melyeket mindenki tetszése szerinti mennyiségben vásárolhat a Hivataltól, de fölragasztásuk valamely műlapra vagy egyéb elárúsított cikkre egyáltalán nem jelenti azt, hogy a kérdéses cikket a Hivatal javára, vagy a Hivatal égisze alatt árusítják. Ha bármely oég ügynöke mégis ilyen megtévesztő kijelentésekkel dolgozik, át kell adni a legközelebbi rendőrhatalóságnak. A Hivatal reméli, hogy a tájékoztató részletes, precíz adatai után az ügynöki visszaélések minden stratégiája összeomlik.

— **Ösztöndíjpályázat iparosok özvegyei és árvái számára.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a szakmájukban kivált, józan életű, de fiatalon elhalt és képesítéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparos mesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött fiú, esetleg leányárvái számára a kereskedelmi miniszter a Goldberger Erzsébet alapítvány kamataiból 8 drb., egyenként 300—300 koronás segélydíjat rendszeresített. Pályázhatnak özvegyek, vagy árvák, ez utóbbiak anyjuk, vagy gyámjuk által. Özvegyek, kik férjük iparát folytatják, — árvák, kik atyjuk iparát választották életpályául és mint ilyenek, segéd, vagy tanonc minőségben alkalmazva vannak, avagy ugyanazon szakmába vágó ipari szakiskolába (felsőipariskolába) járnak, az odaítélésben előnyben részesülnek. Árváknál, ha további kiképzésük érdekében több évi támogatásra volna szükség, a miniszter nem fog elzárkózni az elől, hogy a segélydíjat az alapítványi kamatok terhére, az előhaladás igazolásának kikötése mellett esetleg több éven át engedélyezze. Egy és ugyanazon családban özvegy és árva, illetve árvák ugyanezen alapítvány kamataiból segélyt csakis rendkívüli kivételes esetekben kaphatnak. A folyamodványban részletezendők a cél, melyre folyamodó a segélyt igényli és a körülmények, melyek őt a segély kérésére utalják. A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók: A) Özvegnél: a) házasságlevél, b) a férj magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálását igazoló okmányok, c) a férj iparigazolványa, vagy annak másolata, d) a férj szakképzettségét igazoló okmányok (iskolai bizonyítvány, bizonyítvány rendeltől, kiállítási oklevél, stb.) e) a férj és özvegy erkölcsi bizonyítványa, f) szegénységi bizonyítvány. B) Árváknál: a) az atya magyar honosságát, mikor és hol történt elhalálását igazoló okmányok, b) az atya szakképzettségét igazoló okmányok (lásd fent d) alatt), c) az atya iparigazolványa, vagy annak másolata, (lásd fent c) alatt), d) az atya erkölcsi bizonyítványa, e) az árva születési bizonyítványa, f) az árva legutolsó iskolai bizonyítványa, g) ha az árva iparossegéd, vagy tanonc, vagy ipari szakiskolai (felső ipariskolai) tanuló, a tanító-mesternek, vagy mesternőnek, ipariskolai igazgatónak bizonyítványa arról, hogy az illető mióta van nála alkalmazásban (hányadik évfolyamra jár) és mily erkölcsi magaviseletet és előhaladást tanusít, h) szegénységi bizonyítvány. Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. E bizonyítvány csatolása a folyamodvány külső oldalán feltűnően jelzendő. Az előadottak értelmében szerkesztett és felszerelt folyamodványok a kereskedelmi miniszterhez címezve, kamaránkhöz legkésőbb folyó évi május hó 1-ig okvetlenül benyújtandók, mert később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

— **Mit vihetnek magukkal a Monarchia határait átlépők.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. Hadügyminiszter a hadsereg főparancsnoksággal egyetértőleg a monarchia határainak átlépésével járó utazások alkalmából iratok és nyomtatványoknak (tervek, vázlatok, fényképek) magával vitelére vonatkozólag ez idő szerint fennálló tilalom alól kivételt engedélyezett azon iratokra és nyomtatványokra, melyekre az e részben jogosított katonai hatóságok előzetesen végzett vizsgálat alapján hivatalosan lezárnak. Ezen rendelkezés által oly személyek részére, akik a hadsereg szükségleteinek beszerzése, valamint általában a hazai közgazdaság érdekében utazásokat végeznek, lehetővé tétetett az, hogy magukat a mulhatatlanul szükséges írás-

beli segédeszközökkel (számlák, prospektusok, ajánlatok, tervek) ellássák. A szóbanforgó iratok és nyomtatványok megvizsgálására, valamint azok hivatalos lezárására jogosítottak: I. A monarchiából való kiutazás esetén: a) a cs. és kir. belügyminiszterium osztályai, b) a katonai parancsnokságok és az általuk a táviratok és postai küldemények felülvizsgálásánál megbízott, forgalmasabb helyen székelő állomásparancsnokságok. c) A polai hadikikötő parancsnokság, d) a várparancsnokságok. II. A Monarchia területére való belépés esetén viszont a cs. és kir. osztrák-magyar diplomáciai képviselők és a valóságos cs. és kir. konzuli hivatalok.

— **Március vége az az időpont,** amikor az újságolvasó közönség a maga újságjáról gondoskodni szokott. Évnyegyedkor minden újságot olvasó ember azon gondolkodik, melyik budapesti napilapot rendelje meg a maga városának újságja mellé. Éppen azért időszerűnek tarjuk, hogy megmondjuk olvasóinknak, miszerint manapság a legolvasottabb Budapesten megjelenő újság Az Est. Ez az újság éppen a héten tette közzé a mérlegét és abból látszik, hogy mennyire kedvelt újság, hogy az előfizetői díjakból és az eladott újságok árából közel négy millió korona bevételre tett szert. Igaz viszont, hogy a hirczolgalatra, azaz csak a hírek és táviratok költségeire egy millió koronát, az újságok szállítására és szervezési költségekre pedig szintén egy millió koronát költött. Az Est példányszámainak nyomdai előállítására több mint másfél millió koronát tettek egy év alatt. Ez az újság három hónapra öt koronába kerül. Megrendelhető Budapesten Az Est kiadóhivatalában, VII., Erzsébet-körút 18—20.

— **A „Vasárnapi Újság” március 26-iki száma** rendkívül érdekes képeket közöl Macedóniából, az olasz harcterről, valamint a többi harcterről is. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regénye, Széllősi Zsigmond tárcája. Egyéb közlemények: gróf Teleki Samu areképe és életrajza s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkj. Halálozás stb. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára 5 K. „Világkrónika”-val együtt 6 K. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Hőseink öröme.** A Nap a harctereken és idehaza, a háborus munka otthonában, katonának és polgárnak egyként hű bajtársa, szerető barátja, támogatója: A világháboru egymásra torló eseményeiről áttekinthető, világos képet ad és legelsőnek közli a harctéri hivatalos jelentéseket. Friss, lelkes, gyors hírszolgálat a harcterekről és a világ sorsát eldöntő események diplomáciai kohójából röpi a diadalok szárnyas hírét, a háboru minden mozzanatát a tábornok mellé és a polgári munka műhelyeibe. Sövéren várt, örömmel látott vendég A NAP hőseink lövészárkaiban és mindenütt. A NAP előfizetési ára bármely tábori postára negyedévenként 4 korona 50 fillér.

Legujabb!

Budapest, március 29.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Tegnap a repülők tevékenysége mindkét fél részéről élénk

Nagyszerűen bevált a harctereken küldöknél és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvegje K. — 80, 1'40, 3'—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címszű Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I. Elisabethstr. 6. Napenkénti szétküldés.

volt. Több ellenséges járművet tüzelésünk és saját repülőink visszatérésre kényszerítettek, — egy orosz repülőgépet pedig tüzelésünk lött le Bucactól keletre. Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

Olasz hadszíntér: A görzi hídfőnél és a doberdói fensik szakaszán tegnap is az éjszaka nyultak a tüzelési harcok, azonban újabb támadás nem történt. Selztől keletre az olaszok néhány árkainkba behatoltak, — ezeket az árkokat most tisztítottuk meg tőlük. A Plöcken-szakaszon csapataink újra visszautasították az ellenség néhány előretörését. Egyébként a helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Berlin, március 29.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: St. Eloistól délre kézigránát harcban ismét elragadtuk az egyik általuk megszállott robbantási tölesért. A Maas balpartján csapataink Malancourtól északra mintegy 2000 méter szélességben csekély veszteségeik árán rohammal elfoglalták a több vonal mélységű francia állásokat és ennek északnyugati részébe is benyomultunk. Az ellenség sebesületlen foglyokban 12 tisztet és 486 főnyi legénységet, valamint 1 ágyut és 4 géppuskát hagytak kezünkön. Ezáltal kétségtelenül megállapítottuk, hogy a franciák ezen a harcterületen két újabb hadosztályt vezettek harcba.

Keleti hadszíntér: Mig az oroszok tegnap támadásaikat az északi szakaszokban nem ismételték meg, addig a Naroc-tóól délre éjjelnappal folytatták hiábavaló erőfeszítéseiket. Csapataink részben szuronyharcban kétszer visszaverték az ellenséget. Német repülőrajok jó eredménnyel dobtak bombát ellenséges vasuti vonalakra. Különösen a molodecsnoi vasútállomásra.

Balkán hadszíntér: A helyzet változatlan.

A zilahi kir. törvényszéktől.

P. 407/I.—1916. szám.

Hirdetmény.

A zilahi kir. törvényszék mint birtokbiróság közhírré teszi, hogy a Szilágysági helyérdekű vasut Somlyógyörtelek megállóhelyén szükséges őrház és kert céljából igénybeveendő s kisajátítás alá vett idegen terület kártalanítása iránti eljárás elrendelhető, foganatosítására határidőül 1916. évi április hó 20. napjának délelőtt 9 órája Somlyógyörtelek községéhez kitűzetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, akiknek a nevezett kisajátítóval kiegyezkedniök nem sikerült, hogy a kijelölt helyen és időben a kártalanítási eljárást vezető kir. törvényszéki bíró előtt pontosan jelentkezzenek, mert elmaradásuk esetén is az eljárás hivatalból teljesített s a kártalanítás kérdése érdemileg elintéztetni fog.

Zilah, 1916. évi március hó 17. napján. Cziple Sándor s. k., tanácselnök. Kapeller Zoltán s. k., előadó. Gáspár Ferenc s. k., kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Tatay,

s. hiv. tisztviselő.

1—3



A Gazdasági Egylet.

E lap legutóbbi számában az ismeretlenség homályában rejtőzködő egyén azt írja, hogy úgy szűljük a feliratokat, — mint a tojatógép a tyuktojásokat.

A „Szilágysági Gazda” megindításakor, hogy a lap irányát és formáját bemutattam, hogy tudattam, miszerint a lap a közönségnek kérdés és felelet alakjában is rendelkezésre áll, az alábbi kérdést is közöltem, természetesen ezt még nem küldhette be senki, magam tettem fel magamnak; de azért a lényeg az aki gondolkozni tud, azonnal megérthette.

Kérdés: Nagyon kérem szerkesztő urat, adjon nekem tanácsot, mit csináljak tyukjaimmal, hogy tojjanak, — ahogy beállott a hideg, nem kapok 50 drb. tyukomtól alig 5—6 drb. tojást.

Felület: A hideg beálltával a tyukok tojóképesége csökken, ezért a meleg ól és a hevítő eleség, különösen a sok fehérnyét tartalmazó magvak és olajpogácsa, utóbbi rövid ideig és felváltva etetve, jó hatásuk a tojóképeségre. Tehát zabot, kendermagot, olajpogácsát $\frac{2}{3}$ rész krumplival összefőzve etessen tyukjaival és tartsa őket meleg ólban, az öreg tyukokat mustrálja ki és fiatalokat tartson.

Ha minden nem használ, akkor készítsessen egy fészket, amelynek alján lebillenő osapóajtó van, a tyuk ha megtojt, a tojás alóla a csapóajtón át legurul, a tyuk azután megúzi, hogy megtojt-e már, tojást nem látván, azt hiszi, hogy még nem tojt és újra tojik.

A „Fligende Blätternek” ezt a közismert viccét azért fűztem a fenti szakaszerű fejtegetéshez, hogy abból is látható legyen, hogyha már a fenti jó tanácsok nem használnak, akkor nincs orvosság a baj ellen.

Hanem aki ebből ki nem tudja hámozni, hogy mi a komoly és mi a tréfa, az azután igazán analfabéta.

A cikknek egyéb handa-bandázására, valamint arra a szerénységre, amint egyéni nézeteit mint legfőbb ellenőr akarja feltolni, — nincs semmi megjegyzésem és ezen ügyben, miután a szándékban sem jó indulatot, sem komolyságot nem bírok felfedezni; ez az utolsó szavam.

Mi a közönségnek mindig rendelkezésére állunk és ha hozzánk valamely komoly ügyben indítványt tesznek, abban tehetségünk szerint eljárunk, okvetetlenkedéseknek nem ülünk fel és azokra nem reagálunk. A cikkíró ugyanis nem mondta meg egyik cikkében sem, hogy mi a baj, hol szorít a oszma, mit kívánna, mit csináljunk. A vetőmagvak szállítása pedig már rég megkezdődött és már be is fejeződik.

Fényes Károly.

1350—1916. kig. szám.

Cserkéregeladási hirdetmény.

Szilágysomlyó r. t. város 1916. évi április hó 4-én d. e. 9 órakor nyilvános szó és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező és saját határához tartozó Bükk, Urrét, Korlát, Súlyomkő és Körösvölgy határrészekén levő és a szilágysomlyói m. kir. erdőgondnokság által kijelölt, mintegy 136.8 kat. holdat kitevő területen tövönálló 16—18 éves koru tölgyfáról letermelendő **összes cserkéreganyagot**, mely 125 cm. magasságu, mintegy 4700 ürméter hántott fa után nyerhető.

Kikiáltási ár: a termelt 125 cm. magas ürköbméter után 5 korona.

Bánatpénz 2500 K, azaz Kétezeröt-száz korona, mely közpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban az árverés megkezdése előtt a városi polgármester ke-

zeihez lefizetendő, illetve a zárt ajánlathoz mellékelendő.

Zárt írásbeli ajánlatok az árverés megkezdésének időpontjáig fogadtnak el. Az ajánlatban az ajánlattevő elismerni tartozik, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismeri, azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

Becsáron aluli, valamint utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési és szerződési feltételek Szilágysomlyó város polgármesterénél, valamint a szilágysomlyói m. kir. erdőgondnokságánál a hivatalos órák alatt megtekinthető. Kiváratra a polgármesteri hivatal e feltételeket a postaköltség előzetes beküldése ellenében bárkinek megküldi.

A letermelésre szánt erdőrészek Szilágysomlyó vasutállomástól 2—5 kilométer távolságra fekszenek. Tájékoztatóul megjegyzem, hogy egy további 175 kat. hold cserkéreg termelésre alkalmas erdőterület letarolására az engedélyezési eljárás folyamatban van, minek sikere esetén ez az erdőrész is árverésre bocsátatni fog.

Szilágysomlyó, 1916. március 20-án.

2—2

Donogány János,
polgármester.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi hitelszövetkezet kötelékébe tartozó „Szilágysomlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja”, 1916. évi április hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor, a városi színház helyiségében

XIII-ik évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívattak.

Napirend:

- 1) Mult évi üzleti eredményről szóló jelentés tárgyalása.
- 2) Zárószámadások megvizsgálása s a felmentvény megadása.
- 3) Mérleg megállapítása.
- 4) Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
- 5) Az igazgatóság 2 tagjának választása.
- 9) Esetleges indítványok.

1915. évi január hó 1-én volt a szövetkezetnek 743 tagja 1188 üzletrészszel. Az év folyamán belépett 21 tag 38 üzletrészszel, kilépett 21 tag 42 üzletrészszel, maradt 1915. december 31-én 741 tag 1184 üzletrészszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és megtekinthető.

Szilágysomlyó, 1916. március 16.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 42. §. A közgyűlésen minden tag egy szavazattal bír, de ezen jogát csak az gyakorolhatja, ki az előző naptári évben már tag volt és szabályszerű befizetéseivel hátralékban nem volt. A szavazás más tagnak adott megbízás útján is gyakorolható; öt tagnál többet senki sem képviselhet.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

Sörivők figyelmébe!

Értesitem a sörfogyasztó közönséget, hogy **Központi vendéglőmben** (a Krasznamegyei takarékpénztár épületében) friss töltésű elsőrendű

söreimet

a csarnokban üvegenként 44 fillérért, a kávéházban pedig 48 fillérért árusítom.

A sörfogyasztó közönség pártfogását mély tisztelettel kéri

Friedmann Jakab,

3—3

vendéglős.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítőszer a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 koronáért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler Vertun, Petrik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegségeket fertőtlenítésre, antiszeptikus köztűzéseknél (sebekre és daganatokra), kéz- és armosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysiform szappan

finom, gyenge pipere szappan lysiformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; egyéni, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1 korona 60 fillér.

Fodormenta Lysiform

erősen antiszeptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.

Az összes Lysiform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kiváratra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára UJPESTEN.